

andre krav. Reglerne i 1996-protokollen omfatter således også skade omfattet af miljøansvarsdirektivet.

I tilfælde, hvor den ansvarlige har forvoldt tabet eller skaden forsætligt eller groft uagtsomt og med forståelse af, at en sådan skade sandsynligvis ville blive forårsaget, mistes retten til ansvarsbegrænsning.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, hvad der skal forstås ved en miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder. Det skal være en skade, der medfører en *betydelig* negativ påvirkning af opnåelsen eller opretholdelsen af en gunstig bevaringsstatus for beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder.

De beskyttede arter og områder er defineret i miljøansvarsdirektivets artikel 2, stk. 3, som

- 1) arter, der er nævnt i fuglebeskyttelsesdirektivets (direktiv 74/409/EØF) artikel 4, stk. 2, eller opført i direktivets bilag I
- 2) arter, der er opført i habitatdirektivets (direktiv 93/43/EØF) bilag II og IV
- 3) levesteder for arter, der er nævnt i fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, stk. 2, eller opført i direktivets bilag I eller i habitatdirektivets bilag II
- 4) internationale naturbeskyttelsesområder, der er opført i habitatdirektivets bilag I, samt
- 5) yngle- og rasteplasser for de arter, der er opført i habitatdirektivets bilag IV.

Disse arter, internationale naturbeskyttelsesområder og levesteder for arter, benævnes også Natura 2000-arter og -områder. Ordet »beskyttede« knytter sig såvel til arter som til internationale naturbeskyttelsesområder.

For en uddybende beskrivelse af de omfattede arter og områder henvises der til bemærkningerne til forslagens § 15.

Vurderingen af om en skade, som har medført en negativ påvirkning af opnåelsen eller opretholdelsen af en gunstig bevaringsstatus for beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, er betydelig, må i hvert enkelt tilfælde foretages på grundlag af en konkret vurdering.

Kriterierne i bilag I skal indgå i vurderingen af, dels om der foreligger en negativ påvirkning af gunstig bevaringsstatus, dels om dette udgør en miljøskade.

Som eksempler på skade, der kan medføre en betydelig negativ påvirkning af opnåelse eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus for en *beskyttet art*, kan nævnes

- en aktivitet, der ødelægger levestedet eller fødegrundlaget for arten og dermed truer
- artens overlevelse det pågældende sted,
- en aktivitet, der medfører så betydelige forstyrrelser, at en art bortskræmmes, eller der sker en fragmentering af artens levested, såsom byggeri af veje, huse, tekniske anlæg eller spærringer i vandløb, og
- udledning af miljøfremmede stoffer, der ødelægger eller forringer artens levested.

Som eksempler på skade, der kan medføre en betydelig negativ påvirkning af indsatsen for at opnå eller opretholde en gunstig bevaringsstatus for en *beskyttet naturtype*, kan nævnes

- dræning, oversvømmelse,
- fjernelse af stenrev,
- fældning af skov (der ikke er begrænset til fældning af beskyttede skovnaturtyper, jf. naturbeskyttelseslovens bilag 2, pkt. 2), og
- opdyrkning af vedvarende græs.

Vurderingen af, om der foreligger en negativ påvirkning af opnåelse eller opretholdelse af bevaringsstatus, skal ske i forhold til bevaringsstatus på det tidspunkt, skaden indtræffer. Der skal tages hensyn til artens/naturtypens rekreative værdi og evne til naturlig regeneration. Betydelige negative ændringer skal være målbare. Der kan f.eks. være tale om

- ændring i udbredelse og antal af individer af arter,
- ændring af udbredelse og diversitet af økosystemer, og
- ændring i arters genetiske variation.

I forhold til en miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, følger det af definitionen af begrebet skade, jf. forslagens § 10, at en negativ ændring af f.eks. naturressourcen jorden (ikke bare »en jordforurening«, men f.eks. også en ændring af jordens struktur ved kompaktering) kan udgøre en skade på beskyttede arter og eller internationale naturbeskyttelsesområder for så vidt, at den indebærer en betydelig negativ påvirkning af opnåelse eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus, f.eks. i konsekvens af en forringelse af jorden som vækstmedium enten for en art eller for en arts fødegrundlag.

Til stk. 2

Skade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder omfatter ikke skadelige påvirkninger, der er identificeret og godkendt som konsekvenser af aktiviteter, som udtrykkeligt er godkendt af de kompetente myndigheder i forbindelse med godkendelse af planer og projekter, der kan påvirke beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelses-